

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cavssa Helvetica Orthodoxae Fidei

Murner, Thomas

Lucernae, 1528

VD16 M 7034

Conclvsio XXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29525

M V R N E R I.

utilitatem promouendi, & dāna nostra præcauendi. Quis est per immortalē deum tam infidus, qui sub hac tanta faciē amicitiaē tutelæ &c. quid mali suspicāre potuisset. Quando nos unq̄ dignati sunt uiuere, uina extulimus absq; omni mensura luceos flauos illis decoximus, ius carniū fuluum, quasi met ipse deus adesset. O uos nequā, O uos ludæ proditores, O nebulones perfidi, quā nos turpissime decepistis, centum mille diaboli uobis hos flauos luceos apud inferos benedicāt.

Qui irrogauerit maculā cuiilibet ciuium suoz, sicut fecit, sic fiet ei. Aequū iuditiū sit inter uos, siue peregrin^o siue cuius peccauerit, quia ego sum dñs deus uestez, Leuit. xxiiij. Nulla erit distantia personarū. Ita paruū audietis ut magnū, nec accipietis cuiusq; personam, quia dei iuditiū est, Deut. i.

CONCLUSIO XXV.

Famosus cū sit, q̄ nullq; iuris uel forma uel ordine seruato, in personis aut bonis quiddā fecerit iniuriū, facto siue uiolentū, maiore & dupla notat infamia, q̄ post illatā iniuriā cū eiusmodi innocētib^o, oppressis & expulsis, nulla restitutiōe præuia paciscit, dānose cōcordat, ac aliena bona diuidit atq; partit.

Hæc conclusio nulla indiget probatiōe, sed uniuerso mundo est uera habita, hunc esse scilicet furē, qui mea bona furat, & maximus malefactor & neq; qui nullo iure post facta furta, uenq; cogit de suis met bonis recipere quantū sibi placuerit. Nihil ergo mihi dat. Idem enim est nihil mihi dare & meum dare mihi, Insti. de lega. par. Sed si rem legatā, in prima ablatione efficit fur, in secunda ui retentione raptor.

CONCLUSIO XXVI.

Famosus est & non sine consensu suspitione, q̄ in seditiosos & tumultuantes re male gesta libellis inuectus, depredationes, furta, rapinas nobilibus factas detestatur, clericoz autem siue religiosoz consimiles iniurias neq; in uerbo committitur, quasi in miserabili persona liceat, quod in nobili lege & infamia est prohibitum.

A C T A

Hic & si nullo modo necessariū esset in Lutheranos nebulones crimen iniiceret suspicionis effusi sanguinis miserorū rusticorū tumultuantū, & in seditiosam libertatē proclamantiū in prædicatores, dico noui fucati ementitæ glosati euangelij, & in eorū receptores, defensores, consentientes, quorum id nemo non nesciat, faciam tamen ex superabundantiæ cui uideamur ullam iniuriā irrogasse aut falsitatē, ut ipsi solent pauperis speculis exornasse, & certos Lutheri locos citabo, quibus rusticorū crabrones irritarant, re adhuc integra, at iam re pef sine gesta ex eodē ore calidū efflant, ex qua prius frigidū exsufflarunt. Nam hoc ego Lutheri factū improbissime & iniquissime gestū cenfeo, quod scilicet ab initio tantis curis miseros rusticos in seditionem clamorosam sollicitauerat, & uix in hanc facti uiam suis libellis cōpulis, euersa autē re tota caput suum extrahit, & quum Iuda proditore pœnitentia ductus, ludæis triginta denarios in templū reijcit, immerito uiuens doctor præceptor, fomentū, suscitebulū, & initiū tantæ pceptæ cladis, discipulis iā mortuis, q̄s hac uenenosa doctrina seduxit.

Sed & hoc improbū & famosum iudico, quod post sanguinem rusticorū fufum in eos solos inuehit, pluresq; enim ciuitates clericis & religiosis multo plura furati sunt & rapuerunt, quā rustici contra deum ius phas & æquitatem. Hoc idem & multi Lutherani terrarū dñi fecerunt, quos omnes ne uelulo quidē in restitutionē adhortatur, taceo quod inuehendo in saniret ut in rusticos, indulgentias quoq; elargit eis qui alii quem ex eis occideret, quemadmodū miseris fecerunt rusticis.

Age nunc ostēdamus quibus uerbis rusticis bilem mouit, colerā auxit, & in seditionē cōcitauit. Contra Siluestrū Priorem scribēs dixit, Non solū rusticos & simplicē populū, sed & reges ac principes debere omni armorū genera in Pontificem Cardinales & spirituales efferrī, debeatq; potestas secularis libere suo uti officio, neq; animaduertere qd contra hoc ius scribat canonicū, quod totū fuisset fictū & excogitatum.

Itē

Item in libello ad germanā nobilitatem, concitat Christianos nobiles in Pontificē, ut in cōmunē totius Christianitatis hostem & destructorem, Rusticis equidē & urbium ciuibus melle ora eorū illiniuit, ad dei uerbū defendendū, atq; Christianam libertatē tuendā, donec ad hoc faciendū omnes rabidi ut canes absq; ulla ratiōe facti sunt. Quam primū aut res eo deducta est, ut in monasterijs & ecclesijs nihil magis furandū rapiendū repertū est, iam euangeliū defensum fuit, & Christiana libertas uendita, factiq; sunt ex toto liberi, quales sunt quos iura deditis appellat, id est ex emphiteotis cēsis redituarijs facti sunt, in uita pariter & in morte serui, hoc est, duplicatum est iugum eorum.

In Babylonica captiuitate ita scribit. Fideliter clamo nullo iure Christianis imponi posse ullam legem, neq; ab hominibus, neq; ab angelis quam met ipsi uelint & patiunt, quis hic non uidet effrenes eos fecisse, neq; solū a iugo canonū, sed & legum imperatorū soluisse uniuersos Christianos.

In quodā paruulo ad iudicandū libello ira digerit. Iam ita claudimus. Vbicunq; Christiana est congregatio, quæ euangeliū habet, non solū ius habet & potestatē, sed ad hoc tenet per salutē animarū suarū, & per uota ac iuramenta Christo in baptismo facta, ut uitet, fugiat, deponat, & obedire recuset superioribus religiosorū episcopis scilicet, abbatibus &c.

Vbicunq; hī euangelici fures prædicant, ibi neq; pax est, neq; quies undiq; seditio & tumultus; palam enim prædicat euangeliū portare tumultibus & seditionib; inualescere secundum Christi uerbum. Non ueni mittere pacem sed gladium, ego hæc sapissime ex eorū ore audiui.

In quodam libello ad Senatū Pragensē Lutherus ita scribit. Non est sperandum talia cum pace & externa quiete fieri posse, sed suprema seditione & tanta tempestate, ut fere nauicula uideat tota submergi. Quid aut ad hoc aliud dicam quā Petri uerba, oportet deo magis obedire quam hominibus.

Ideoq; & illud in primis uos cononere debet ad procedendū, ubi principes & superioritates uobis uideritis repugnare seu aduersari, certo ex hoc iudicio scituri ex deo hoc esse quod cepistis, deumq; uobiscum esse. Ex quibus Lutheri uerbis Pragenses non modicā habuere displicentiā, ut pleroseq; Lutheranos occiderint, alios e regno expulerint, Hussiticā sectam insuper relinquentes, Christianā se dederūt unitati, ex quo laus & gratia deo. Quibus ex uerbis liquido claret Lutherū omniū seditiōnū facile fuisse principem & ante signanū, nec solos rusticos mouere uoluisse aduersus nobiles, sed & ciuitates cōtra principes & reges. Neq; unq; usus est populus in hoc mundo de seditiōnibus & discordijs plus gaudere, quam hij neq; & rabidi nebulones. Nunc autē quum miseros rusticos uix in seditiōnē multiplici suasiōne sua compulit, & exciitauit, & re pessime administrata, ut gratiā retineat principū, retineatq; rusticorū & animas & corpora dāmonibus ipsis dat & obijcit, extra omnem honestatis modū in iam mortuos execratur, & maledicit. Quumq; rusticorū concursus in summa clade & strage fuerat, duxit sibi deo sacram uirginem in legitimam meretricem, in maximo gaudio triumphans, exequias, tricesimumq; hoc modo suis discipulis celebrās. Quis autem a seculo unq; audiuit monachos nupsisse.

Sed quid plura referā. Nemo nisi deus & uniuersus uobis nouit, quomodo hij euangelici nebulones simplicem populum primo in nobiles concitarint, & inobediētē fecerint, secundo nobiles in religiosos. Ex quorū numero apud Franciscum de Sickingen pleriq; ante Treuerim germanas iamq; legebant missas, nobilē & strenuū uirum seducentes, qui iam omnes missas ut idolatriā abominant, ita non nouit hoc hominum maledictū genus sibi met in docendo constare. Et ecce uir nobilis mortuus est, quū superuiuant hij neq; apostate religionis Christi. Tertio Cēsarem, principes, ciuitates, terras, cōmunitates, in tātas discordias, rixas, cōtentiones inuoluerunt.

M V R N E R I.

runt, ut se explicare nequeant, nec nobis summa spes e proximo Thurea ad futurum, qui nostras dirimat lites & bella, & ad huc tam caeci sumus ut istos neque criminosos foueamus, nec occidimus, pestes & exitia totius humani generis.

Rusticos ne ego defendo, quod illis inque euenit, merito passi sunt. Hoc autem me habet miserrime, ut post tantum fufum sanguinem bellorum authores (euangelicos fures uolo) superuue refinunt, & a rectoribus ciuitatum defendunt, educunt, nutriuntur, absque ulla tractatione demeritorum poena, sed & ex publico arario uicitant, ne nobis neque & nebulones desint, qui rusticos exterminent, nobiles depauperent, & religiosum statum suis furtis, rapinis, & sacrilegijs deleant.

Sed & hoc ex corde doleo rusticos ob eorum furta & sacrilegia, trucidatos consules uero ciuitatum de quibus maior est prudentiae & sapientiae praesumptio uiuere impunes, qui multo plura furati sunt & rapuerunt, ac ab ecclesijs alienarunt, quam miseri rustici, quasi hoc solum rusticis praecipitum sit. Non furtum facias. Non concupisces rem proximi tui, & non aequum ciuitatum incolis, de hoc tamen plura cum apparuerit contradicere, sed scio hos neque euangelicos nunquam ausuros quicquam contradicere.

CONCLUSIO XXVII.

Famosus est, qui de fide disputando & praedicando personarum subornatione, clamore, tumultu, terrore, minis, aut quouis alio quaesito colore calumniam fecerit, quo minus pars altera de cuius prauidicio agit, libere suae causae merita tueatur, atque defendat.

De fide disputare duplici ex causa prohibendum est. Prima ne ex hoc de exemplum tumultuandi & periurij, Secunda ne iterum in dubium reuocet, quod semel bene est definitum & determinatum. C. de summi. & si. ca. Nemo clericus. Alioqui quod unquam determinaret, per temerarios & friuolos iterum in dubium reuocaret, neque hoc modo Christianitas ipsa unquam esset quiete habitura, quod hoc nostro tempore experientia didicimus.

Ex mul